

Rusínová, Zdenka

Za docentkou Jarmilou Bartákovou (* 18.5.1933 Brno + 22.7.2003 Brno)

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. A, Řada jazykovědná. 2004, vol. 53, iss. A52, pp. 158-

ISBN 80-210-3419-X

ISSN 0231-7567

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/101217>

Access Date: 04. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

- KURZOVÁ, H. 1995. Rezension von Erhart 1993. *Listy filologické* 118, 141–146.
- SKALIČKA, V. 1965. Über die Bedeutung der grammatischen Elemente. *Slavica Pragensia* 7, 9–11. (Acta Universitatis Carolinae 1965. Philologica. 1.)
- ŠEFCÍK, O. – VYKYPĚL, B. (Hrsg.) 2001. *Grammaticus. Studia linguistica Adolfo Erharto quinque et septuagenario oblata*. Brno.
- TROST, P. 1973. Rezension von Erhart 1970. *Listy filologické* 96, 251–252.
- ULDALL, H. J. 1957. *Outline of Glossematics*. I. Copenhagen. (Travaux du Cercle linguistique de Copenhague. 10/1.)
- VYKYPĚL, B. 2001. Vorwort. In: Šeřčík–Vykypl 2001, 7–8.

Bohumil Vykypl

Za docentkou Jarmilou Bartákovou (* 18. 5. 1933 Brno, + 22. 7. 2003 Brno)

V minulém roce se završil život kolegyně doc. PhDr. J. Bartákové, CSc., roz. Pikorové. Dětství i studijní léta prožila v Bratislavě, kde absolvovala gymnázium (1944–1952) a Filozofickou fakultu Univerzity Komenského (1952–1957), obor slovenština a ruština. Po absolutoriu nastoupila jako odborná pracovnice Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV (1957–1961). Provádala se do Brna a v roce 1961 nastoupila jako odborná asistentka pro výuku slovenštiny na tehdejší Katedře českého a slovenského jazyka, slovanské, indoevropské a obecné jazykovědy na Filozofické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně. Pro české studenty zpracovala v několika vydáních skripta ze slovenštiny s cvičeními, aby dosáhli nejen pasivních, ale i aktivních znalostí slovenského jazyka. Dvakrát následovala svého manžela do Egypta (v letech 1967–1969 a 1973–1975). Tohoto celkem čtyřletého pobytu využila jako možnosti naučit se arabsky a po návratu domů zpracovala skripta arabského písma a základů arabštiny s cvičeními. Výuce arabštiny se pak věnovala v lektorských kurzech na fakultě i v soukromí. Semináře a přednášky ze slovenštiny vedla externě také na pedagogických fakultách v Brně a v Olomouci. Kandidátkou věd se stala v roce 1986, docentkou v roce 1991. V devadesátých letech byl zřízen Ústav českého jazyka a výuka slovenštiny posléze v rámci reformy studijních plánů přešla na Ústav slavistiky. Do důchodu odešla doc. Bartáková r. 1998, ve své činnosti pokračovala na část úvazku a jako externí učitelka téměř do konce svého života.

Odborné zájmy doc. Bartákové se pohybovaly vždy kolem lexika, jeho funkcí a utváření. Ještě na Slovensku spolupracovala na Slovníku slovenského jazyka a věnovala pozornost terminologii několika oborů a zvláštěm jeho tvoření. V českém prostředí její spolupráce s Československým terminologickým časopisem pokračovala (díky profesi svého manžela se zabývala také terminologií leteckou). V rámci katedrového zájmu dopracovat historickou mluvnici o kapitole tvoření slov zpracovala několik statí věnovaných staročeské slovtvorbě. Třetím a lze říci i nejvlastnějším oborem zájmu doc. Bartákové byla konfrontace češtiny a slovenštiny v zajímavém a nezpracovaném okruhu citově zabarvených slov. Tématem kandidátské disertační práce se stala slovtvorba expresiv (Expresivní názvy osob z hlediska slovtvorného). V habilitační práci pak bylo toto téma rozšířeno o materiál slovanských jazyků (Slovanské personální expresiva v konfrontaci). Konfrontaci češtiny a slovenštiny v oblasti slovtvorby byly věnovány i statí posledních let. (Bibliografie viz SPFFBU, A41, 1993, s. 149–150.)

Doc. Bartáková vychovala stovky studentů, které uměla jakožto výborná učitelka pro svůj předmět získat. V paměti studentů i kolegů zůstane jako bytost přátelská a laskavá, neodsuzující, ale hledající pro každého pochopení. Čest její památce.

Zdenka Rusínová